

ר.ל.

פ ר ר ס ר ק ו ל /מס' 40/ב

מיניבת ועדת החוקה, חוק ומספט
שהתקיימה ביום ד', כ"ז בסיון תשי"ג-10.6.53 בטעה 08.45.

- הסתתפו:
- ט. אונג - היו"ר
 - ע. איכילוב
 - מ. ארם
 - ס. בגין
 - ד. בר-רב-האי
 - י. הררי
 - .
 - ב. חת
 - ע. סיון
 - י. קליבוב
 - ח. רובין
 - ר. שרי
 - י. שפירא

- נעדרו:
- ב. אבניאל
 - ב. אזניה
 - ע. אסף
 - ז. זרהפטיג
 - ת. טובי
 - י. כסה
 - ק. לוז
 - ס. קסיס
 - ט. טנה
 - א. תבורי

- סוזמנים:
- ה. כהן - היועץ המשפטי
 - ה' שלי - משרד המשפטים
 - א. ידן - המטה ליועץ המשפטי
 - ה' ויינס - משרד המשפטים
 - ה' קיטרון - משרד המשפטים

סדר-היום: הנוסח החדש של פקודת הפרשנות.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר ט. אונג:

הנוסח החדש של פקודת הפרשנות.

י. שפירא:

אחרי הסקירה הטאלמת שטענו שהיועץ המשפטי, אני רוצה להזכיר את דברי היועץ המשפטי בקשר עם סעיף 1 של החוק, ואלה הם גם הדברים האמורים בסעיף 16 לפקודת סדרי הסלטון והמספט: אין אנחנו מחוקקים אלא מתרגמים.

טר המשפטים נהג בהתאם לכתוב בסעיף 16, בהוציא את החובת הורודה. אין לי שום טענות ביחס לחוברת הורודה. אבל יש לנו טענות קשות אל הוועדה, באשר לניסוח סעיף 1.

סעיף 6(ב) קובע את הרכב הוועדה. סעיף 6(א) קובע מה צריכה לעשות הוועדה, והוא קובע כי תוך ארבעה חדשים מיום פירסום הנוסח החדש ברשומות עליה לבדוק את נאטבותו של הנוסח המוצע לנוסח המקורי על תיקוניו, ולהגיש דו"ח לוועדת החוקה, חוק ומספט של הכנסת.

י. ספירא:

לפי עניות דעתי, הוועדה בחרה דרך טובה להגשת דו"ח. היא לא הגישה כל דו"ח, אלא הכניסה סיבויים בחוברת הורודה, וצדפה לזה סכתב האוסר כי היתה וועדה כזאת, היו לה מספר ישיבות כזה וכזה, וטזה הוא פרי עבודתה. היא לא מסרה דו"ח והסברים על פעולתה. היתה צריכה להסביר לנו מדוע מה סכתוב אינו בראה לה ומדוע היא מציעה את הסיבויים שהיא מציעה. את החסר בנידון זה פילא היועץ המשפטי במקירתו.

בטורה את מה שביה כתוב בסעיף 1 של הטכסט האנגלי למה סכתוב בפקודה הזאת ולמה סכתוב בנוסח הוורוד. בטכסט האנגלי כתוב: בפקודה זו ובכל חיקוקים שהיו אז בתוקף וסיוחקקו לאחר טכן, יהיו ההוראות הטפורטות להלן חוץ מאשר במקרה שהנוסח הכתוב דודס אחרת. שר המשפטים וגם הוועדה העבירו את ההוראה הזאת למקום אחר בחוק, ונגד זה אין לי כל טענות, כי נכון עשו, אם כי הכניסו סיבויים טעור אדבר עליהם.

אולם אני מדבר על הריטא האוסר שהפירוטים הכאים יהיו לכל החיקוקים שהיו אז בתוקף ולכל חיקוקים שיהיו בעתיד. דבר זה נאמר כטעט טלה בטלה בריטא של הפקודה בנוסח הוורוד. אולם הוועדה עטה, לדעתי, דבר שלא היה בטכנות לעשותו. היא אמרה: "בפקודה זו ובכל חיקוק בר-תוקף שיפורטם בנוסח חדש ובכל חיקוק שיינתן לאחר פירטום הנוסח החדש לפקודה זו, יתפרטו --- כאסור בצדם להלן; ובכל חיקוק שניתן לפני פירטום הנוסח החדש --- כטטעותם לפני שפורטם הנוסח החדש לפקודה זו."

סרת סעיף 16 לפקודת סדרי הטלטון והטטפט היתה פטוטה. לפי חוק נטארו בתקפט כל החוקים שהיו בתוקף עם הקטת הסדינה. יטנם חוקים רבים טאינם כתובים עכרית, ויטנם סיבויים הנובעים מהקטת הסדינה, וי תרגומם העברי של חוקים הכתובים אנגלית אינו בסדר, וצריך לתת להם לבוס טתאים, שלא נצטרך להיזקק ללטון זרה, ועל טנת שלא יהיה צורך בכל בירור טטפטי להיכנס לטקלא וטריט אם טהו נטתנה או לא נטתנה בחוק כנובע מהקטת הסדינה ורטויותיה. קבענו כי לאחר שהנוסח החדש יכנס לתוקף, יהיה הוא בנוסח הטחייב, אי-אפטר יהיה להטתסך על הטקור וטי-אפטר יהיה לטעון כי הנוסח החדש עומד בטמירה לנוסח הטקור.

בסעיף 1 לא היה על הוועדה אלא לקבוע תרגום טתאים, ובטקרה שהתרגום אטר הוצע על-ידי שר המשפטים לא היה טתאים, להגיד לנו כי שר המשפטים חרג טטכנותו. מה עטתה הוועדה? היא העמידה אותנו בפני טצב, שיש לנו למעשה שלוש פקודות פרטנות. היא קבעה בסעיף 1 כי ביחס לחוקים שיחוקקו להבא תחול פקודה זו, אולם ביחס לכל חיקקה מיטי הטנדט וכן ביטי הסדינה עד לקבלת הפקודה הזאת, תחול פקודת הפרטנות האנגלית. יחד עם זאת, בטידה שיחרכו ויביאו נוסח חדש של הפקודות מיטי הטנדט, נוסחן החדש יתפרט לפי הנוסח החדש של פקודת הפרטנות, עד אשר בסופו של דבר, כאשר יביאו נוסח חדש של כל הפקודות מיטי הטנדט, תחול פקודה זו על כל החוקים שיכנסו לתוקף לאחר קבלתה ועל כל החוקים המתורגמים שנחקקו ביטי הטנדט, וטילו חוקי טדינת ישראל בטטך אטט וחצי הסנים טעד לקבלת הנוסח החדש של פקודת הפרטנות, ימטיכו להיות טפורטים לפי פקודת הפרטנות האנגלית.

אני חושב שלא היה בטכנותה של הוועדה לעשות את הדבר הזה. תפקידה היה לקחת את פקודת הפרטנות האנגלית ולתת לנו בטקוטה חוק עבר, שיחול על כל החקיקה, על כל החוקים הנטצאים בתוקף בטדינה. הוועדה עטה דבר שלא ביקטנו טטנה לעטותה וטלא היה בטכנותה. הטטרה שהתכוונו להשיגה, ודאי טלא הוטגה על-ידי כך. הדבר הזה גם חסר כל הגיון. לפי הוראה זו יתפרט חוק טעמד ההטדרות הציונית, למטלן לפי פקודת הפרטנות האנגלית. הרי אפטר היה פטוט לקחת את הנוסח הוורוד, לעבר אותו, ולחוקק בטקום לתרגם, להכין חוק פרטנות של הכנסת. אז היה טעם לאמר כי ביחס לחקיקה טטכאן וטיילך יחול חוק הפרטנות, וביחס לחקיקה הקודמת - פקודת הפרטנות האנגלית. אז היינו טעבירים טפעם לפעם חוקים באופן שיתפרטו לפי חוק הפרטנות שלנו, ופקודת הפרטנות היתה נטארת לבטוף אות, טתה, או שהיינו טחליטים לבטלה.

רל.

י. ספירא: אני אומר שאין לנו רשות לקיים שתי פקודות פירושים. אמנם שיש פה נסיון להתחכם ולהעליח את העובדה שישנן שתי פקודות פירושים, על-ידי כך שמומרים: "יתפרטו כל טלה וניב סבו כטססעותם לפני שפורטס הנוסח החדש לפקודה זו". זה רק ביטוי ארוך למשפט יותר קצר: "יתפרטו לפי פקודת הפרטנות". מכיון שזה אולטרם וירס, אמרו זאת ביתר אריכות, אבל אין זה טובה את עצם הענין.

נראה לי שהנוסח המוצע על-ידי הוועדה בסעיף 1 אינו יכול להישאר. הדבר היחיד שיכול להישאר הוא הנוסח אשר בחוברת הורודה. יתכן שהנוסח הזה איננו מתאים. אינני יודע, לא בדקתי זאת, אבל אני מתאר לי שזאת היתה סיבת הטיבוי שהכניסה הוועדה. בכל זאת, אין אנחנו יכולים לסנות את הדבר, אנחנו יכולים רק לתרגם.

אם לרגלי הכנסת סעיף 1 כפי שהוא בנוסח הורוד יהיה צורך להכביס שינויים אחרים, צריך לעשות זאת.

ט. בגין: בדעתי להגיד מספר טלים על הצד הפורמלי התחיקתי של הבעיה, וגם להסמיע הראות מספר מהותיות לנוסח שהובא לפנינו. אבל נדמה לי שאת הדיון המהותי יהיה עלינו לדחות לאחד שבכריע בבעיה הפורמלית, והיא הבעיה העקרונית גם יחד: בזה אנחנו מטפלים, לאחר שקראנו את הנוסח החדש של פקודת הפירושים ולאחר שטמענו את סקירתו המפורטת ורבת-הענין של היועץ המשפטי. סן הסקירה מסתבר ללא צל של פיקפוק כי אין לפנינו תרגום של פקודה שהיתה בתוקף, בהתאם לסעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, אלא טלאכת חקיקה, שהיא בחלקה חדשה לגמרי, אם נטווה אותה עם הפקודה הבריטית או עם התרגום העברי.

על כן צפה ועולה לפנינו שאלה פשוטה: איך ועדה אשר נתמנתה באורח אדטיביסטריטיבי, ואיך ועדת החוקה, חוק ומשפט, שאינה אלא זרוע של הכנסת, יכולות לסנות טסו שהו באחינת חוק?

אינני מתלהב סן העובדה התחיקתית שכתוצאה ממנה הפקודה הבריטית, "אורדיננס", היא בעלת מעמד של חוק בטדינת ישראל. אבל זוהי עובדה. כל איש משפט יודע כי כדי לסנות חוק, דרוש חוק. ואם אנחנו באים לסנות חוק, אם לתוספת וגם לגרוע, אזי עלינו להציע הצעת חוק, כיון שיש לפקודה מעמד של חוק. הבא לסנות חוק צריך להעביר זאת בכנסת בכל שלבי הדיון.

לאחר שקראתי בעיון רב את הנוסח המונח לפנינו וטמעתי את סקירתו של היועץ המשפטי, אין ספק בעיני כי אין הנוסח המונח לפנינו תרגום של פקודת הפרטנות. זה דבר חדש. יש והוועדה גרעה מהנוסח הקודם, יש והוסיפה עליו, ועל כל פנים, הביאה לנו חוק חדש. ואם כך, איך יכולים אנחנו לסטוך את ידינו על הנוסח הזה ולאמר שהוא יכנס לתקפו סן היום שנצביע עליו? אין אנחנו יכולים כלל להצביע על כך. אין זה בסמכותה של הוועדה.

לפיכך אני מציע שבייחד את הדיבור קודם כל על הבעיה הזאת: האם לפנינו תרגום של הפקודה, בשינויים שאינם מספיקים כדי להגיד שיש בתרגום זה שינוי החוק. רק לאחר שנחליט בדילטה הזאת, נוכל להסתיך בדיון, ואז אובל להביא את הצעותי המהותיות.

ח. כהן-אא: אני רוצה להביע צערי על כך שטר בגין יכול היה להגיע מדברי בסקירתו למסקנה שאין זה תרגום אלא חקיקה. טזה ברור לי כי עשיתי טלאכתי דמיה. על כל פנים, הייתי מבקס את חברי הוועדה שלא לרונן על עבודת הוועדה על פי הרושם שיכלו לקבל מדברי הדלים.

הדבר המונח לפניכם הוא טלאכת תרגום. אני מוכן להסכים עם חבר הכנסת ספירא כי בהוסיפה טה שהוסיפה בסעיף 1, הוועדה חרגה מסמכותה, מפני שסמכות ועדת חסין (אם מותר לקרוא לה כך, לסם נוחות) היתה רק להשוות את הנוסח הורוד לנוסח האנגלי, ולראות אם הוא תרגום נאמן שלו.

ביטיבה הקודמת נסיתי להסביר מדוע הכניסה הוועדה סן שהכניסה בסעיף 1, כבוד הארפט חסין ויתר חברי הוועדה באמנים עליכם שידעו טה סמכותם, וידעו גם שחרגו טטובה. אלא דוקא מפני שלא כתבו דו"ח בכתב, חסבו

ח. בהן:

לנכון להכניס את המלים האלה, על סבת שאתם, שיט לכם אפשרות לקבוע זאת, תסכימו לעשות זאת. אינני חושב שהוועדה עשתה בכך עוול גדול. על כל פנים, הפניתי את תשומת לבכם לדבר הזה בדברי.

המצב הוא כזה: בסעיף 16(ה) נאמר כי בהיכנס לתקנו הנוסח החדש, יהיה הוא המחייב, והחוק הקודם לא יהיה עוד בעל תוקף. כלומר, הנוסח החדש עומד במקום הנוסח הקודם. לדעת ועדת חסיין בובעות סכך כל המסקנות הנובעות מביטול חוק פלוני על-ידי חוק אלמוני. המסקנות הנובעות סכך הן אלה, שכל מה שנעשה בזמן שחוק פלוני היה בתוקף, יידון רק לפי חוק פלוני, ועפ"י שלחחר סכך אין לו עוד תוקף, וחוק אלמוני, שנכנס לתוקף, קובע את כשרות הדברים מיום היכנסו לתוקף, אבל אינו קובע את כשרות הדברים בזמן שחוק פלוני היה עוד בתוקף. תמצאו את הדברים האלה בסעיף 14 של החוק הטובח לפניכם.

מטרת בישיבה הקודמת שאילטלם הכניסה הוועדה את המלים האלה, התוצאה היתה אומה. היום הכניסה את המלים האלה כדי לפגוע ספיקות. אם הוועדה הזאת תחליט לחוק את המלים, התוצאה תהיה אומה. אמנם לפי סעיף 16(ה) לפקודת סדרי השלטון והמשפט לא יהיה עוד תוקף לפקודת הפירושים מסנת 1945, אבל החוקים שהופיעו ב-1946, 1947 ועד לקבלת הנוסח החדש הזה יתפרשו לפי פקודת הפירושים מסנת 1945, ועפ"י שאין לה תוקף, מפני שהם נחקקו בזמן שעוד היה לה תוקף.

אני רוצה להרגיע את חברי הוועדה הזאת דוקא באתו ארגומנט שהשתמש בו חבר הכנסת שפירא. אין לכם כלל סמכות להחליט בטאלה מה תהיה התוצאה של פירשום הנוסח החדש של פקודת הפרשנות לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט. על כך יחליט בית-המשפט העליון. לעת עתה אני יכול רק לאמר לכם כי אחד מסופטי בית-המשפט העליון, ולא הגרוע בהם, ישב רחם הוועדה שהכנסת סינתה לסם כך, וחיווה את דעתו ברוח הדבריה שאמרת. הוא היה גם היוזם של הוספת המלים האלה בסעיף 1. אמנם יתכן שבית-המשפט העליון ימסוק כפי שחושב חבר הכנסת שפירא. על זאת אין אנחנו יכולים ואין אנחנו צריכים לדון. זוהי טאלה שבת-המשפט ידון בה.

לכן, לא בתור חבר הוועדה שטיפלה בנוסח הזה אלא בתור היועץ המשפטי, המופיע בפניכם ושיט לו הפריבילגיה לייעץ לכם בעניני חוק ומשפט, אין לי שום התנגדות לסחיקת המלים האלה בסעיף 1, וחזרה לנוסח הוורוד בענין זה.

כמה מלים להערותיו של חבר הכנסת בנין, ודוקא לטענתו הטעותית האומרת כי עצם העובדה שיט בנוסח החדש סחיקת והוספות לגבי הנוסח הקודם, יש בה רמיה כי אין כאן טלאכת תרגום אלא טלאכת חקיקה. סעיף 11 לפקודת סדרי השלטון והמשפט קובע כי כל חוק שהיה בתוקף בארץ-ישראל ב-14.5.48 יעמוד בתקפו בשינויים הנובעים מהקטת הסדינה ורשויותיה. סעיף זה הוא שחולל מהפכה בחוק המנדטורי, גם בלי טלאכת חקיקה מפורסת. החוק המנדטורי העומד היום בתקפו בישראל איננו זהה עם החוק המנדטורי, כפי שהוא כתוב בספר; יש שהוא גורע ממנו ויש שהוא מוסיף עליו, בגלל שינויים הנובעים מהקטת הסדינה ורשויותיה. סעיף 16, הנותן סמכות לשר המשפטים להציע נוסח וורוד, חובה על שר המשפטים לנסח את הנוסח החדש הזה כך שכל המחיקות או הגרעים וכל ההוספות הנובעים מהקטת הסדינה ורשויותיה, יימחקו או יווספו על הנוסח כפי שהוא כתוב בספרי דרייסון של החוק המנדטורי. לכן אתם מוצאים פה נוסח שאיננו זהה אלא הוא תרגום, אבל איננו חקיקה.

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק המספט

20.6.53

הנוסח החדש של פקודת הפרטנות.

היו"ר ס. אונגאר: איך תפרט לפי זה את סעיף 16(ה) לפקודת סדרי השלטון והמספט?

ח. כהנא: טילו היינו עושים היום סלמכת חקיקה מסט, היינו כותבים: פקודת הפירושים, 1945, בטלה. פירוש הדבר היה אז כי מהיום ואילך אין לפקודת הפירושים מ-1945 כל תוקף. אבל העובדה שמהיום ואילך אין לאותה פקודה תוקף, אינה מוסרת שהדברים אשר נעשו בתוקף אותה פקודה בזמן שעוד היה לה תוקף, אינם צריכים להתפרש כאילו היו כשרים בזמן שנעשו לפי אותה פקודה כשהיה לה תוקף. ביטול התוקף איננו רטרואקטיבי.

י. שפירא: כשאנחנו עושים את העבודה הזאת, טובן שאין אנחנו יכולים לו שלוך את יהבנו על מה שיגיד בית-המספט העליון. יהיה לבית-המספט העליון מה להגיד, ויטעם מי שידובב אמתו על-ידי פנייה אליו. אין טורס מזה. אבל אנחנו איננו יכולים לעשות זאת. עלינו לעשות מה שאנחנו חושבים לנכון.

אני צריך לאמר שבענין זה אני נמצא במצב קשה: אני צריך לחלוק על שופט בבית-המספט העליון, ואינני מעיז, כיועץ המספטי, לציין אם הוא מבין השופטים הטובים או הגרועים, כי כולם מהטעוילים שיטתם לבו, וכשתם שופטים, הם שופטים, אבל כששופט כזה יושב בוועדה כזאת, הוא יוריסט מכובד מאוד, אבל אפשר לחלוק על דעתו. לא קל לי לחלוק על דעתו של היועץ המספטי, אולם עלי לאמר שיטתה כאן טעות יסודית.

סעיף 16(ה) לפקודת סדרי השלטון והמספט אינו מבטל או מטבא את החוק הקיים. עד הרגע שהכנסת מחליטה על ביטולו של חוק, החוק נמצא בתוקף. כשיוציאו את הנוסח החדש של פקודת הפרטנות, המצב החוקי לא ישתנה כפלוט הביטח. זוהי, על כל פנים, הכוונה. אלא שבטקום טעד עתה הסתמכו על המקור האנגלי ועל נוסח שלא הוכנסו בו הסינויים הנוגעים טהקמת המדינה ורטרואקטיב, יגידו לבו עכשיו את אותם הדברים בלטון חדשה ועם הכנסת הסינויים הנובעים טהקמת המדינה ורטרואקטיב. הכוונה היא שלפני צאת הנוסח החדש ולאחר צאתו, המצב המספטי לא ישתנה כפלוט הביטח. אם טובה תג, פירוטו שהיינו או לטרא וירס, כי לא היתה לבו רשות לעשות זאת.

בסעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמספט הוספנו כי לא תישמע מענה שהנוסח החדש טורט מן החוק המקורי. יש הגיון בהוראה זו רק אם החוק היטן נשאר בתקפו, אלא בלבוס חדש.

לו גם היה נכון הפירוט שנתן היועץ המספטי או הוועדה, לא היה זה מטבא טוט דבר. בסעיף 14 נאמר בין היתר "זהכל כטמין כוונה אחרת מטמעת". ופה יטבה כוונה ברורה: בפקודה זו ובכל חיקק שהוא בר-תוקף כיום, יתפרט כל טובט מהטובחים בסעיף זה כאסור בצדו" - כך כתוב בנוסח החורוד. גם לו היינו כותבים היום חוק פירוטים חדט, המבטל את פקודת הפירוטים מ-1945, לא היה סעיף 14 מבטל את הפקודה היטבה, מפני שבאמר בפירוט כי הפירוטים יהיו כפי טזה כתוב כאן.

היה כבר מקרה דוטט לזת: היתה לבו פקודת הפירוטים המנדטורית מטנת 1929, שנמצאת בדריטון. כשיצאה פקודת הפירוטים מ-1945, לא עלה על דענו של טום שופט לאמר כי החוקים שחוקו לפני 1945 יתפרטו לפי פקודת הפירוטים היטבה. כתוב באותה פקודה "ובכל פקודות אחרות הנמצאות עתה בתוקף".

ברור לי כי אם נטאיר את הנוסח החורוד, שהוא החוקי, בקיים את תפקידנו. ואני מפרט את הנוסח החורוד כך שאחרי קבלתו יתפרטו כל החוקים לפניו ואיש לא יוכל להסתמך על הטכטט האנגלי.

לפי הנוסח המוצע לבו על-ידי הוועדה יהיו לבו בעצם שלוש פקודות פירוטים. החוקים שנחקקו עד 1945 יתפרטו לפי פקודת הפירוטים מטנת 1929; החוקים שנחקקו מ-1945 ואילך יתפרטו לפי פקודת הפירוטים מטנת 1945 לפי המקור האנגלי; והחוקים שנחוקק טהיום והלטה

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק רישום

10.6.53

הנוסח החדש של תקודת הפרטיות.

י. ספירה:

יתפרטו לטי הנוסח החדש. אם זאת תהיה מוצאת, אני חושב שטובה חסור הוא לעשות זאת, וכוסב היה במקום זאת להביא חוק פרטיות. עלינו לדעת מה אנחנו עושים. רובי אבקס מן היועץ המשפטי לתת את דעתו על הדבר הזה. אם נכונה המינסטרטטיב על הוועדה, דומני שאנחנו עושים בכך דבר בלתי נכון.

ב. חת:

אלה פאטנו שהשתתפו בניסוי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, זוכרים ודאי את התלבטותנו העיקרית: איך לבסח את הסעיף כך שלא תהיה מסירות בלבוס של ניסוח חדש לעצת חקיקה חדשה.

נדמה לי שעיקר החסרון הוא שהוועדה לא הגישה לנו דו"ח נכון, ואין אני מוסר זאת מטעמים פורמליים. הוועדה צריכה היתה להגיד לנו מה עשתה, מה יצאה מה הוסיפה, מה גרעה.

היועץ המשפטי לא אמר אם נכונה או בלתי נכונה היא הצעת חבר הכנסת שפירא. הוא רק אמר שאין הוא מתנגד לחוק את מה שכתוב בסעיף 1 בהצעת הוועדה, ולאחור לבוסס הוורוד. נצטרך לבדוק את הדברים לגבי כל סעיף וסעיף. יותר מעשי יהיה להחזיר את הדבר לוועדה ולבקשה להגיש לנו דו"ח בכתב על אשר עשתה. אני מניח שבדברי היועץ המשפטי נכונים, אבל רצוי שיהיה בפרוטוקול שלנו נוסח רשמי של הנסקח הוועדה בענין זה. כל זמן שאין לפנינו דו"ח, לא נוכל לדון באופן יעיל. היועץ המשפטי יושב פה בתור יועץ משפטי ולא בתור חבר הוועדה.

היו"ר: הן יורגו. בבואנו למטר את הנוסח הזה, עלינו לקבוע אם הוא מתאים ומהיה מקודם, כלומר, אם אנחנו נשארים בגדר הסמכות שביתנו לנו לעי. סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט. כוונת הוועדה, כשהיא קיבלה את סעיף 16, היתה שלא תוכל להתעורר שאלה שהנוסח הישן יקום לתחיה בגיזה אופן שהוא. אין לי כל ספק שזו היתה הכוונה. על מן אני רואה לפנינו שתי אפשרויות: האחת - להעלים עיין, לאחור לנוסח הורוד, ובזאת להישאר במסורת מסורתנו, ולהשאיר את הספק, אם יתעורר, לית-המשפט העליון; השניה - לקבל את הצעתו של חבר הכנסת חת.

ג. חת:

אני סוכן שלא בחזיר את הנוסח לוועדה, אלא נבקס מסבה דו"ח בכתב. אני אבקס זאת גם לבני הנוסח הורוד.

היו"ר: הן יורגו. קבענו כבר כי אנחנו מקבלים את סקירתו של היועץ המשפטי על הוועדה. מבחינה זאת אין צורך ברו"ח נוסף.

ה. רובין:

מה שכתוב כאן, בעצם, טובין משליו. שום בית-משפט לא יכול היה לפרש את הפקודה הכתובה בנוסח הישן לפי התרגום החדש המונה לפנינו. לא פעם מפרשים בתי-משפט חוקים בהסתמך על חוקים שתקפה פג. ההחלטה שתקבל על-ידינו בענין זה לא תסנה את מצב הדברים.

יש לי גם הערות לנוסח החדש המונה לפנינו. למשל, מסור היה להכניס את המונח "כנסת", אם כי איש לא יוכל להחלוק על ההגדרה לגופה. הכנסת לא בנה במקום הפרלמנט הבריטי אלא במקום הנציב העליון או הנציב העליון יפו. אלא שאין להיכנס לדיון בשאלות אלה. הדרך הטובה ביותר היא לעבור על הניסוח ולהצביע. אם אין רוצים ללכת בדרך זאת, יש לבחור בוועדת משנה שתעשה את העבודה. אני מזהיר מפני הארכת הפרוצדורה בענין זה, שתוך ראיית ההכרח להתקדם בטפפו יותר מהיר בניסוח חדש של שאר חוקי היסוד.

ולאבט יש לי פנייה אל הוועדה: להיות קצת פחות מהפכנית.

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק וטשפט
10.6.53
הנוסח החדש של פקודת הפירענות.

י. ויינס: דומני כי כדאי לעמוד על הבעיה של תקפו של הנוסח הקודם, כיון שהיא תתעורר מחדש בכל פעם.

פה הגזיתו בקביעת טובה של החקיקה הזאת. הפירושים כאן חלים, כפי שנאמר בסעיף 9, רק אם אין להם השמעות אחרת. ברוב המקרים הם חוזרים על מה שנאמר בנוסח האנגלי. הספק התעורר מפני שיטת חידושים הנונים שמה שנאמר בתרגום העברי הייבני. ברוב המקרים הפקודות זהות, ולא תתעורר כל שאלה. הבעיה תתעורר רק במקרה שהוועדה הסתייגה ממה שהיתה בנוסח האנגלי, או הוסיפה משה שלא היה בנוסח האנגלי.

י. ספירא: אני מתנגד להצעתו של חברי חת ביחס לסמכות דו"ח על-ידי הוועדה. יתכן שהדו"ח היה צריך להימסר בצורה אחרת. אבל הוועדה יכולה היתה להביא לנו בפקודת נוסח תוקן, הערות לנוסח הוורוד, שהיו מוסרות את אותו הדבר. נדמה לי שכל דו"ח מנוסח שהוועדה היתה מגישה לנו, לא יכול היה להביא כל כך הרבה נימוקים כפי שמסוגל לתת לנו היועץ המשפטי, שהוא גם חבר אותה וועדה, שיכול למסור לנו מה שהיה שם וגם להגיב על הדברים שהם שומע כאן. הסברתו של היועץ המשפטי לאין ערוך יותר מועילה מדו"ח מנוסח.

לעומת זאת אני מקבל את הצעתו האלטרנטיבית של חבר הכנסת רובין, לבחור בוועדת מטרה, שתעבור על החומר ותמסור לנו דו"ח. זה יהיה יותר יעיל. אנחנו נוהרים מלהעביר לוועדות מטרה חוקים שיש בהן שאלות עקרוניות, אבל פה העבודה היא טכנית, ועבודתם של הפורמלים גדולה בהרבה מעבודתנו.

היו"ר ס. טובה: אני מתנגד להצעה להקים ועדת מטרה. זה הדבר אשר רצינו לטבוע: להיכנס לפרטי פרטים.

ח. כהן: גם אני מתנגד לנימוקי ועדת מטרה. בדיקת הנוסח החדש סעיף סעיף עומדת טשט בטמירה לא רק לרוח אלא גם ללשון סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, בו החליטה הכנסת כי לא לוועדת החוקה, חוק וטשפט ולא לוועדת מטרה שלה אלא לוועדת מוסמכת, שנתמנתה לסט כך, ניתנת הסמכות לקבוע ולבדוק את נאמנות הנוסח שמציע סר המשפטים למקור האנגלי. (י. ספירא: ועדת המוסמכת תבדוק, אבל לא תקבע). אני מסכים בהחלט עם חבר הכנסת ספירא כי אמר להרכיב לוועדת החקיקה ועדת מטרה של מלוטדי טשפט שאינה נופלת בטמורה מוועדת המוסמכת אשר חוקמה לפי סעיף 16, אשר יכולה לעשות את עבודת הבדיקה הזאת באותה יעילות ושייכות של וועדת מוסמכת, אבל הכנסת החליטה כי וועדת המוסמכת תעשה זאת. מה תעשה וועדת המטרה? האם היא תחליט לבדוק מחדש? הרי לסט כך חוקמה ועדת המוסמכת.

אני תומך בהצעתו הראשונה ל חבר הכנסת רובין. אם בכלל יש טעם להמשיך בעבודה שהכנסת החליטה על סר המאסייה לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, כי אז הגיע הזמן לא רק שהנוסח החדש ירצה מור, אלא לוועדת החוקה, חוק וטשפט תנהג לפי הפרוצדורה שהיא עצמה קבעה בענין זה. וועדת החוקה דנה בזאת כמה פעמים, והגיעה לבסוף להחליטה שעט קבלת הנוסח החדש ייטעו בוועדה הערות כלליות ממותם חברי הוועדה שיש להט מה להעיר. שמענו היום הערות כאלה. דומני שהדבריהם באלים להצבעה. אם רוב חברי הוועדה יהיה בדעה של חבר הכנסת רובין, שאין זה תרגום מלא חקיקה, נגבז את הדבר הזה.

י. ספירא: דומני שאין לנו אפשרות לגבז זאת. נאמר בחוק כי לאור הדו"ח של הוועדה המייעץ, תקבע ועדת החוקה, חוק וטשפט את הנוסח החדש. אין לנו אפשרות לזרוק זאת לסל. אנחנו חייבים לקבוע מה יהיה הנוסח.

ג. חת: אין לנו אפשרות לשבת בוועדה ולהסרות שלושה נוסחים. הייתי רוצה לרמות לפני דו"ח ובו סיכום של השינויים.

ח. כהן: הם נמצאים בפרוטוקול הישיבה בה נמסרה סקירת.

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק נוסף
10.6.53

הנוסח החדש של תקודת הפרשנות.

ג. חת: אם אפשר היה לעשות זאת בישיבה אחת בדברי פתיחה, מדוע אי-אפשר היה להעלות זאת על הנייר?

ח. כהן: אם תמרה ותמצא את פרוטוקול הישיבה שקודמת לישיבה הזאת, תמצא גיטוקים מדוע איננו יכולים לפק את החומר הזה.

היו"ר ט. אונג: על חברי הוועדה לרכז את החומר בעצמם, כפי שהדבר נהוג לגבי חוקים שאנחנו דניס בהם.

בראה לי כי אין אנחנו יכולים להעביר את הדבר לוועדת טסנה, מפני שזה יהיה בניגוד לכתוב בחוק.

י. שפירא: אין זה בניגוד לכתוב בחוק. ועדת הטסנה תעשה עבודת-הכנה ותמסור דו"ח לטליאט הוועדה.

ט. בגין: סגלה ליועץ המשפטי, הטוען שלא מלאכת חקיקה ולא מלאכת תרגום בלבד נעשתה פה. יש פה טשטש האוטר: הכנסת היא בית המחוקקים בישראל. לולא היה המשפט הזה מופיע בחוק הטעבר ופייסהו היה מחליט לקבוע את שטענות הטלה "כנסת" ככתוב כאן, האם אין זו חקיקה?

ח. כהן: אין להניח שחוק הטעבר לא היה קיים, כיון שהוא קיים.

הוחלט: 1. לא לקבל את הצעת ג. חת לבקש מהוועדה הסייעצת דו"ח פורמלי.

2. לקבל את הצעת ח. רובין להקים ועדת טסנה שתבדוק את הנוסח החדש ותמסור דו"ח לטליאט הוועדה, ועדת הטסנה תהיה מורכבת מה"ה: י. שפירא, ד. שרי, ג. חת, ח. רובין, ט. בגין.

ד. שרי: הצבעתי נגד ההצעה לבקש דו"ח מהוועדה הסייעצת, מפני שהוועדה החליטה לראות את הנוסח המונח לפניה כדו"ח. אבל אין זה אומר שיש לראות בכך תקדימ. לעתיד צריך דו"ח ללוות את הנוסח החדש.

הוחלט: להעביר לידיעת הוועדה הסייעצת כי לעתיד צריך דו"ח ללוות את הנוסח החדש.

י. שפירא: העברת סטכורות לוועדת טסנה היא בניגוד לחוק, ולא זו היתה הכוונה. ועדת הטסנה תעשה את העבודה ותגיש דו"ח לטליאט הוועדה. אם הדו"ח יספק אותנו, נצביע, אם לאו, נוכל לדון ולהחליט.

- - - - -

היו"ר ט. אונג: עלי למסור לחברי הוועדה כי וועדת הטסנה לחוקי יסוד מסייעת את חוק השוטטים ובטבוע-טבועיים הקרוגים בוכל לדון בו.